

ГОЛУБ М. ЈАШОВИЋ¹

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ
У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ, ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

СРПСКА И АЛБАНСКА ТОПОНИМИЈА СЕЛА ОСЛАРА КОД БУЈАНОВЦА

САЖЕТАК. Предмет нашег проучавања у овом раду јесте топонимија села Ослара које административно припада бујановачкој општини. Осларе је удаљено пет километара јужно од Бујановца. Насеље је подигнуто на левој страни долине реке Моравице, западно од ауто пута Београд–Скопље, на самој граници Врањског Поморавља и Прешевске Моравице.

Становништво Ослара је мешовито. У селу живе Срби старинци и досељеници из околних села, из Косовског Поморавља и Албанци досељени из Албаније и из суседне Македоније. Међу Албанцима има и Срба који су исламизирани и, који су у највећем броју, пришли племену (фису) Тач, али и неким другим племенима.

Основни задатак који смо поставили себи када смо одлучили да пишемо о Ослару био је да се забележи топонимија испитиваног села. Да се то уради у разговору са Србима и Албанцима, на српском и албанском језику. Намера нам је била да урадимо семантичку анализу забележених назива, њихово функционисање у свакодневной употреби. Да сагледамо како исте географске објекте, који катастарски припадају испитиваном селу, именују мештани који говоре српским језиком (јужноморавски говор) и Албанци српског порекла и досељеници из Албаније, Топлице и Јабланице, чији је матерњи језик албански.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: Осларе код Бујановца, топонимија, српски говор, албански говор, лексичко-семантичка анализа.

¹ jasovicgolub@gmail.com

Рад је примљен 8. фебруара 2016, а прихваћен за објављивање на састанку Редакције Зборника одржаном 22. августа 2016.

Село Осларе је насеље које катастарски припада бујановачкој општини. Удаљено је пет километара јужно од Бујановца. Подигнуто је на левој долинској страни реке Моравице, западно од ауто пута Београд–Скопље, на самој граници Врњског Поморавља и Прешевске Моравице.

Садашње село је насеље збијеног типа у којем живи око девет стотина становника. Некада се село налазило на потезима који се данас називају Селиште и Зидине, а на данашње место је измештено због епидемија куге која је често погађала ове крајеве.

Катастарској општини села Ослара припада 1151 хектар обрадиве земље, шума и пашњака који се простиру на надморској висини од 410–420 метара. Кроз село протичу две речице Слатина, лева притока реке Моравице и Моравица која је десна притока реке Јужне Мораве. Граничи се са селима: Левосоје, Боровац, Самољица, Несалце, Лучане, Турија и Трновац.

Пре рата је припадало врањској области, срезу прешевском, у којем је било једно од највећих и најразвијенијих села (Речник места, 1925, стр. 60).²

Село има две четвороразредне основне школе у којима се одвојено изводи настава на српском и на албанском језику. Даље основно школовање и српска и албанска деца настављају у суседном селу Левосоју. А средње и високо образовање стичу у средњим школама и на факултетима у Бујановцу, Врању, Нишу и у Приштини.

На сеоској међи између Ослара и Левосоја изграђена је црква Свети Илија, а у центру села, код школе, постоји Молитвиште на ком је подигнут крст.³ Село је имало и свој Дом културе, који је пре двадесетак година адаптиран у школу, и уређено модерно игралиште за кошарку и рукомет.

У селу постоје два гробља. Једно старо, турско, у делу села према Лучанима и српско гробље код цркве у којем се сахрањују становници Ослара, Левосоја и Божињевца.

Осларе има три продавнице мешовите робе, две ковачко-поткивачке радње и две столарске радионице.

² У Речнику места Краљевине Срба Хрватиа и Словенаца, I део, Административна подела Краљевине СХС, помиње се село Осларе које је тада имало 79 домова и 506 становника, а приближно исте величине била су и села Лучане, Несалце и Левосоје, остала села: Божињевац, Боровац, Крајмировац, Врбан и Добросин била су много мања.

³ Код крста се свети масло.

Село се водом снабдева из властитих бунара и из локалног водовода изграђеног 1990. године, а електричну струју добило је 1959. године. Локални сеоски пут од села до општинског средишта Бујановца асфалтиран је 1982. године. Кроз село пролази и железничка пруга Ниш–Скопље, а најближа железничка станица изграђена је у суседном селу Божњевцу, удаљеном два километра од села. Од Ослара до Бујановца успостављена је редовна аутобуска линија. Аутобус саобраћа неколико пута у току дана.

Становници Ослара углавном живе од ратарства, повртарства и сточарства. Има и људи који раде у преосталим фабрикама у Бујановцу и Врању, а неколико мештана ради у локалној самоуправи.

И Осларе и насеља у његовом окружењу била су насељена још од античких времена. О томе постоје бројни докази пронађени и откривени на археолошким налазиштима у атару самог села и у његовом суседству. Поуздано се зна да су на овим просторима живели Сатри Грци од четвртог века пре Христа до првог века наше ере када у овим крајевима има римских утврђења и насеља.⁴

Од дванаестог века ова област улази у састав српске државе. За време владавине Немањића овим крајевима владају Душанови сестрићи Дејановићи (Стојковић и др. 2007, стр. 45–196).⁵ Прешево и још нека насеља у прешевском крају помињу се и у Повељи деспотице Евдокије са сином Константином, која 1381. године, поклања манастир Архиљевицу Хиландару (Костић, 1922, стр. 124).⁶

Село се у турским пописима, у XVI веку, помиње као село под именом Ослар, Асларе, са 24 куће и 132 становника. И све до 1820. године Осларе је било српско село са само две шиптарске куће (Стаменковић, 2002, стр. 271–272).⁷

Данас је становништво села Ослара мешовито. У селу живе Срби старинци и досељеници из околних села и из Косовског Поморавља и Албанци досељени из Албаније и из других крајева.

⁴ Остаци римских насеља откривени су у Биљачи, Несалцу, Летовици и у Големом Долу. Било је више античких и позноантичких насеља и пољопривредних газдинстава из тих времена (Рајичић 1954, стр. 228).

⁵ Дејан Жарковић био је локални властелин и зет цара Душана ожењен Душановом сестром Теодором. Теодора је родила два сина: Јована и Константина, који су владали до краја четрнаестог века (до 1394).

⁶ У повељи цара Душана Богородичином манастиру у Архиљевици из 1355. потврђује дарована добра севастократора Дејана његовој задужбини цркви Свете Богородице и Вавдења у месту Архиљевица (Рајичић, 1954, стр. 228).

Међу Албанцима има и Срба који су исламизирани и, који су у највећем броју, пришли племену (фису) Тач, али и неким другим албанским племенима.

Најбројније и најстарије српске породице Ослара су: Гарванци, Крцелини, Златановци, Дуфини, Дудини, Несалчани, Потурњаци и други.

Становници Ослара имају своју сеоску славу Свету Тројицу (Друга Тројица), а црквена слава им је Свети Илија.

Етници: Осларчанин, Осларчанка. Ктетик, осларски.

Топонимија села Ослара записана је од казивача који говоре српским језиком, (Миле Богдановић 1941, Станимир Величковић 1922, Трајко Симић 1927, Стојан Трајковић 1950), односно његовим призренско-јужноморавским поддијалектом призренско-тимочког дијалекта и од информатора који говоре албанским језиком, односно северноалбанским гегијским дијалектом (Ziedin Mehmeti 1946, Isuf Rashiti 1920). Већина наших информатора су билингви, служе се и српским и албанским језиком.

Неке особине призренско-јужноморавских говора нашле су се и у испитиваној грађи. Од фонетско-фонолошких особина поменућемо: чување полугласника (*Дџа њива, Остџн*); промене у вези са сонантом л на крају слога и крају реда (*Сејаце, У Сејаце*); са вокалним л (*Велики слуд, Мал'и слуд, Слуд, Слуде*); неизмењено л>о (*Бујин дол, Ранђел, Лескови дол, Оделдина, Смолнице*); губљење сугласника и упрошћавање сугласничких група (*Ајдучки кладанац, Усин њрод^џ, Андрињска маала, Мамујова воденица, Плашиње, Брес*), али забележена је и појава секундарног дентала т у називу *Базенџ*. И у српском и у говору Албанаца чује се африката *С* (*Српсини, Хединет*). Честа је и појава обезвучавања финалних консонаната (*Дуџ, Курџин њрод^џ, Мал'и слуд^џ, Подриџ^џ, Шаврџи^џ*); нестандардни изговор сонаната л, љ (*Кљек, Сел'ишиње, Фрл'и камен, Чел'енкарци, Л'иваде доње, У л'иваде*); африката ч, ц, ћ, њ (*Деч'иновац, Белојч'ики, Задинч'е*); метатеза (*Гарванци, Гарванчани, Лојзе*), али регистрован је и топоним *Плагнишиње*. Једна од особина ових говора јесте и честа алтернације вокала (*Јерује, Ајдуч'ки кладанац, Задине, Задинч'е, Зедина*).

На морфолошком и синтаксичком плану, регистрована је појава именице са формантом -иња (*Сеч'иња*) и именовања која су

⁷ Становници испитиваног села често су страдали од Турака и других иноверника. Тако је на пример 1912. године у Прешевској кази покљано четрдесет сеоских домаћина. Међу њима била су браћа из Ослара Јован и Стојан Крцалија. Затим су 1915. године Бугари заробили неколико трећепозиваца које су побили код Бујановачког моста (Трајковић, 179).

двородна (*Цейоџин* и *Цейоџина*, *Слуд* и *Слуде*, *Ослар*, *Осларе*, *Ослара/Аслара*); а супстандардна су и образовања типа (*Поза рид лојзе*, *Позад Маџири*, *Куде Дудини*, *Фрл'и камен*); као и топоними са предлозима код, на, под, у (*Код Грџ'ел'ици*, *Код иџрал'иџије*, *Код маџицу*, на *Бурдука њива*, на *Сџојана њива*, *Пог рид*, *У Куке*).

Од укупног броја пописаних назива (193 топонима), више од две трећине су српски називи (133 топонима), а шездесет назива записано је на албанском језику. Регистровано је нешто више једночланих назива на српском (77 топонима), а на албанском језику незнатно је више вишечланих назива (33 примера).

Међу топонимима забележеним на простору који катастарски припада селу Ослару налазе се једночлани називи настали простом онимизацијом географских термина и других апелатива: *Дуџило*, *Јаруџа*, *Јеруџе*, *Јаруџче*, *Јендеџи*, *Луке*, *Рид*, *Руџе*; *Вешерник*, *Коло*, *Куке*. Неки топоними мотивисани су квалитетом тла: *Смолнице*, *Мрџваџи*, *Тресало*; обликом именованог објекта: *Коло*, *Куке*, *Уџи*, *Самар*, *Слуд*.

На именовања типа: *Делџениџе*, *Зџириџије*, *Зџидине*, *Зџидинч'е*, *Кула*, *Оџраџа*, *Расиџта*, *Делџина*, *Планџиџије*, *Раскрсница*, *Селиџије* утицао је човек својим радом и деловањем на уређење простора на којем живи, али утицали су и друштвени односи успостављени у одређеној социјалној средини. Такви су и топоними у чијој су основи лична имена, презимена или лични и породични надимци: *Калеџиџи*, *Раџивоџа*, *Свиларџи*, *Гоџино*, *Дечиноваџ*, *Заџимке*, *Шкруџини* и слично.

У посебну групу издвојени су називи зоонимског порекла. Забележена су само четири топонима ове врсте: *Гарванџи*, *Гарванџани*, *Меџино осоје*, *Осларе/Асларе*.

Забележили смо укупно тринаест топонима фитонимског порекла, међу којима преовладавају једночлани називи: *Вороџ* (*Бороваџ*), *Брес*, *Кљек*, *Лиџарник*, *Љеџиџар*, *Тоџолч'иџи*, *Shoverlig^k*, *Босџаниџије*, *Дуџи*. Два забележена двочлана назива типа придев+именица: *Врџански заџел*, *Лескови дол* и трочлани назив *Ко џанке џоџол'е* једини је вишечлани називи ове врсте у Ослару.

Називе за именовање вода поделили смо на хидрониме за именовање стајаћих и на хидрониме за именовање текућих вода. Забележено је укупно петнаест назива на српском и албанском језику: *Аџдучки кладанаџ*, *Геџин кладанаџ*, *Ивков кладанаџ*, *Базени*, *Базениџ*, *Чешма*; *Јужна Морава*, *Мораџе*, *Мараџиџа*, *Насалска река*, *Рек*, *Плаџиџије*, *Слаџина*; *Te vrtaqa*, *Te kroni*, *Te Sllatina*, *Çeshma e motme*, *Kroni i ftoht*.

У нашој грађи налази се педесетак српских двочланих топонима и двадесетак назива записаних од казивача на албанском језику. Већина српских двочланих назива јавља се у образовањима типа придев+именица: *Андгринска маала, Ангрејска воденица, Врдански задел'и, Гејин завој, Сџаро њодље, Сџара маџица, Тогоров мајген*; конструкција број+именица: *Два њода*; предлог+именица: *Ког Тогора, Ког Цамије, Позаг Маџири*; глагол+именица: *Свеџи масло, Фрл'и камен*. И двочлани албански топоними имају исту структуру, одредба+апелатив: *Jaruga Dervishit, Livadhet oslares, Maalla Aredinve, Maalla Breznices*; предлог+именица: *Te vorret, Te vrtalja, Te kisha, Mas kodres*.

Регистрована су само четири трочлана топонима на српском и четрнаест на албанском језику. Структура тих назива јесте типа: именица+придев+именица: *Бада Ружина њива*; предлог+именица+именица: *На Бурдука њива, На Сџојана њива, Позаг рид лојзе*.

Један од основних задатака, када смо се одлучили на проучавање топонимије села Ослара код Бујановца, био је анализа начина настанка и функционисања топонима. Како, на пример, мештани различитих националности, конфесије и информатори који говоре различитим језицима именују исте географске објекте.

Српска топонимија села Ослара је старија. Албанско становништво, делом исламизирани и поарнаућени сеоски српски родови, а делом присељеници из околних места и са подручја северне Албаније, просто су преузели од Срба већину употребљаваних топонима. Неке називе употребљавају у истом облику као и представници српског говора: *Бада Ружина њивина-Baba Ruzha padina, Зигине/Зегине-Xedinet, Pasishta, Sillishta, Te vrtaqe, Te igralishta, Shavrlig^k*. Има назива који делимично мењају свој фонетски и морфолошки лик (најчешће мењају род или број): *Ослапе-Asllar/Osllara, Боровац-Ворос, Бујановац-Бујанос, Морава-Marava, Моравица-Maracë, Несалце-Nasallca, Сел'ишије-Silishta, Тресало-Tresalla, Цејоџине-Сепотинë, Слуде-Sllur*. Забележени су у албанском говору и топоними који су просто преведени са српског: *Црвени бреј-Kodra e kuqe, Оџрађа-Pushnoja*. Неким српским топонимима се понекад додаје одредба: *Јарује-Jaruga Dervishit, Кула-Te kulla Letovicës, Чешма-Çeshma e motme*.

Регистровани су и српски топоними који се чувају само у говору носилаца албанског језика: *Копорлишта* је топоним који Срби зову *Свеџи масло*, назив *Pasishta*, чује се само у говору Албанаца.

Један локалитет у Ослару Албанци називају *Dervishkët* и Буњиш-џе.⁸ За део сеоске утрине који Срби зову *Раскрсница*, Албанци имају назив *Vorrat e Pllanes*.⁹

Грађа је забележена током 2008. и 2009. године. Топонија села Ослара код Бујановца је богата. Забележена су 193 топонима, а од тога две трећине назива су српски називи, а једна трећина припада албанском топономастичком фонду.

МИКРОТОПОНИМИЈА

Ајдучки кладанац, в. кладанац.

Андрејска воденица, в. воденица.

Андринска маала, в. маала.

Arat e Gegve, њиве.

Arat e Dervishit, њиве.

Baba Ruzha padina, в. падина.

Баба-Ружина падина, в. падина.

Бадине, њива која је припала баби за издржавање.

Базени, базени из којих је каптирана вода за локални водовод.

Базент, извор више села.

Белојчики, куће и окућнице истоименог рода.

Bindoll, ливада.

Boroc, албански назив суседног села Боровца.

Бостаниште, њива.

Брес, њива.

Бугараша, део села у ком су живели неки светојованци који су изумрли после Другог светског рата.

Вијанос, тако Албанци називају Бујановац.

Бујин дол, дрдо обрасло шумом. – *Racite шумљиво дрво, ider, dor, l'ija, jaska*.

⁸ Топоним Буњишџе не постоји у српском систему топонимије Ослара.

⁹ Занимљиво је да у говору Албанског становништва постоји топоним *Te kisha* којим се именује простор око православне цркве а Срби немају назив Код цркве, али имају назив *Код џамије* који не постоји у говору Албанаца.

Буњиште, забележено само од информатора који говоре албанским језиком.

Вел'ики слуб, в. Слуб.

Ветерник, шумовити потез.

воденица: Андрéјска воденица, воденица на Јужној Морави; Крцел'иска/Крцел'иска ~, воденица на Морави, која је била у власништву рода Крцелини; Мамутова ~, једна од воденица на Морави.

Мамутова ~, в. воденица.

Vörret e Plánes, в. Раскрсница.

Врбански забел'и, Осларске шуме у делу сеоског атара према селу Врбану.

Габренице, шума и пашњаци.

Гарванци, део села у којем живи најстарији род села Ослара.

Гарванчани, в. Гарванци.

Гегин завој, шума у потезу Дупило.

Гегин кладанац, в. кладанац.

Гогино, забран.

гроб: Два гроба, шумовити потез у пределу Биљинце; Куртин гроб, брдо обрасло багремовом шумом; Старо гробље, на једном потезу према селу Лучани налази се једно старо турско гробље; Шиптарско ~, Гробље на којем се сахрањују муслимани, Шиптари и Роми.

Два гроба, в. гроб.

Дељенице, шуме на међи села Лучана и ослара.

Dervishkët, њива, коју Срби називају Буњиште.

Деч'иновац, брдо, багремар, шума. Њива ч'етрдесет шиника.

Дрдина њива, в. њива.

Дълге њиве, в. њива.

Дупило, потез на крају села и изван сеоског атара на којем су биле шуме у власништву становника Ослара.

Дут, њива, сада на том месту нема дудових стабала.

Задине, њива у подножју брда, у близини шиптарског гробља. Страо селиште Ослара, одакле је село на садашње место измештено због куге.

Задинч'е, в. Задине.

За^еимке, њиве.

Збир^иште, утрина у центру села. – *Про^ид^ођер зди^{ра} љ^уде на у^ирину код ку^{ће} З^орана Д^оди^{ћа}, који су с^в к^уи^{ли} од З^др^ав^кови^{ћа}.*

Zbirishtë, в. Здириште.

Зед^ина, в. Задине.

Xedinet, албански назив за топоним Зидине.

С^рсини, простор око ку^{ћа} Арси^{ћа}.

Ївков кл^аданац, в. кладанац.

Ј^азбине, шума у потезу Дупила.

Ј^анково, потез на ком је убијен неки Турчин који је украдио српску девојку.

Jaruga Dervishit, њива.

Јар^уге, поврт^{ња}ци, њиве, поред Јужне Мораве које су често плав^љене.

Јар^ушче, њиве и баште.

Ј^ендеци, њиве поред Мораве на којима је узгајан пиринач.

Јер^уге, в. Јаруге.

Ј^ужна Мор^ава, део тока реке која тече измеђем села осларе и Тур^ија.

Кале^џици, место на ком се налазе ку^{ће} и оку^ћнице Младенови^{ћа}.

кл^аданац: Ајд^учки ~, извор у потезу Габренице; Ге^гин ~, извор на баштини рода Гегини; Ївков ~, извор на потезу Селиште.

К^љек, потес у левосојској планини.

Код Гр^цел[']ици, в. Кот Кр^целици.

Код игр^ал[']иште, простор око лепо уређеног игралишта за кошарку, рукомет, и мали фудбал.

Кот Кр^цел[']ици, део села у којем живе Ристи^{ћи} и Стојанови^{ћи}.

Код ма^тицу, њиве поред старог корита Мораве.

Код па^ркови, њиве.

Код То^дора, њива.

Ко^дра е к^уце, њиве и баште на потезу Црвени брег.

Ко^ло, њиве и ливаде.

Ко та^нке топ^ол[']е, њива.

Код ца^ми^{је}, део утрине на којој је изграђена ца^мија.

Konoplishta, тако Албанци називају простор на ком се данас налази сеоско молитвиште.

Kroni i ftoht, извор.

Крцел'иска/Крчел'иска воденица, в. воденица

Куде Дудини, њива.

Кукe, њиве у равници; У кукe, њиве.

Кула, ливаде поред железничке пруге.

Куртин гроб^п, в. гроб.

Левосјске њиве, в. њива.

Левосјска планина, шуме и пашњаци.

Лескови дол, шума.

ливада: Л'иваде доње, ливаде и њиве на заравни између Ослара и Левосоја; У л'иваде, ливаде и пашњаци.

Л'иваде доње, в. ливада.

Loqani, тако Албанци називају село Лучане које се налази северо-источно од Ослара.

Livadheth eperme, ливаде.

Livadheth oslares, ливаде и њиве.

Липарник, шума.

Levosova, на североисточној граници Ослара налази се село Левосоје.

Луке, њива.

Љештар, шума у потезу Дупила.

маала: Андрињска маала, део села у којем су живели Андријини.

мааlla: Maalla Ajredinve, махала у којој живи род Хајредини; ~ Breznices, у којој живе досељеници из села Брезница; ~ Erlive, део села у којем живе Мађери из Масолице; Te maalla Erlive, махала у којој је 1971. године направљена четворогодишња основна школа за децу која се школију на албанском језику; ~ Konqult, у којој живе досељеници из Кончуља; ~ Çarr, један од заселака Ослара; ~ Xhavit Çarrit, в. Maalla Çarr.

Мал'и слуб, в. Слуб.

Maalla Ajredinve, в. maalla.

Maalla Breznices, в. maalla.

Maalla Erlive, в. maalla.

- Maalla Konqult, в. мааlla.
- Maalla Çarr, в. мааlla.
- Maalla Xhavit Çarrit, в. мааlla.
- Мамутова воденица, в. воденица.
- Marava, река Морава.
- Maravica, река Моравица, тече из правца Прешева и улива се у Мораву код Бујановца, њена лева притока, а тако се назива и обрадиво земљиште поред реке.
- Maráicë, в. Маравица.
- Марчински кладанац, извор на имању Милошевића.
- Mas kòdres, Срби га зову Позади рид
- Масларе, неки мештани сматрају да се Осларе некада тако звало.
- Маџирка, пашњаци и њиве.
- Маџирске њиве, в. њива.
- Мџино осóје, шума у Дупилу.
- Млáчиште, обрадива земља, брљиво место.
- Морáвица, река, десна притока Јужне Мораве.
- Мртвáци, земљиште око куће Стојковића.
- Mullini Andrés, воденица у власништву породице Андрејци до-сељене са Косова.
- Mullini Tentárit, једна од некадашњих воденица на Морави.
- На Бурдúка њíва, в. њива.
- На Стојáна њíва, в. њива.
- Насáлска рéка, извире у атару села Несалца, на потезу Borja e Luçanit, протиче кроз Осларе, десна притока Мораве.
- Насáлско сéлиште, потез између Несалца и Ослара.
- Ne brek të Morávës, њиве и баште поред Мораве.
- Nesálca/Nasálca, село које се налази југозападно од Ослара, Несалце.
- Несáлч'ани, простор око кућа Стојановића и Тасића.
- њива: Дџлге њиве, њиве; Дрдина ~, њива; Левосóјске њиве, обрадива земља између Левосоја и Ослара; Маџирске ~, њиве у власништву Мухаџира; На Бурдúка ~, њива; На Стојáна ~, њива.
- Óграђа, њиве према потезу Тресало.

Одѐлбина, њива.

Oslár/Oslá^ora, у албанском језику ојконим Осларе употребљава се у мушком роду.

Ослáрска река, тако се именује део тока Несалске реке који протиче кроз атар села Ослара.

падина: Баба-Ружина пади́на, шума и пашњаци; Baba Rúzha padina, тако овај потез назива и албанско становништво.

Pasishta, сеоска утрина, заједнички пашњак.

Пау́нски сока́к, део села у којем живи род Пауни.

Пла́дниште, њива.

Пла́виште, в. Пла́иште.

Пла́иште/Пла́ишта, њиве и повртњаци у равници.

Под рид^т, њиве у подножју брда на којима су била кромпиришта.

Позад Маџи́ри, запуштени виногради на коси према делу села у којем живе Мухаџери.

Поза рид ло́јзе, некада био виноград, сада необрадиво земљиште.

Поље, обрадиво земљиште на пространој равници поред Јужне Мораве.

Потурња́ци, део села око кућа Дејковића.

Pushnàja, брдовити потез који Срби зову Ограђа на ком су некада били засади винове лозе.

Rrèzja e gatë, обрадива земља на међи Несалца и Ослара.

Ради́војца, ливада у левосојско.

Рамада́нов дрѐс, њиве.

Раскр́сница, Старо гробље и утрина око њега, поред раскршћа на ком се рачва пут за Лучане и Несалце. Албанци овај потез зову Vòrret e Pllànes. Чува се предање да су се на тој раскрсници срили сватови из два суседна села и сви на том месту изгинули, изузимајући једну невесту која се звала Плана.

Rek, утрина, пољана.

Рид, брдашце у потезу Цепотине.

Rrùg e dhives, део сеоске утрине.

Рупе, њиве, пашњак.

Самáр, шума.

- Свети ма́сло, утрина код крста, у близини српске школе на којем се одржавају сеоске литије.
- Свиларци, део села у којем је живео истоимени род.
- Сел’иште, дрдовита коса обрасла багремовом шумом. На том месту се некада налазило село Осларе.
- Silishhta, тако Албанци називају Селиште.
- Слáтина, десна притока Прешевске Моравице; Њиве на благој коси, земљиште је влажно. На том простору налази се неколико мањих извора.
- Sllatina, река.
- Слуд/Слуде, шума у потезу Дупила; Мál’и ~, шума; Вел’ики ~, шума.
- Sllур, в. Слуд.
- Смолнице, њиве у потезу Слатине.
- Стáро грóдл’е, в. гроб.
- Стáра ма́тица, долина кроз коју је некада текла река Морава. Сада је то обрадиво земљиште код потеза Куке.
- Sudorék, њиве поред Мораве.
- Те Agiosmánt, воденица близу Хаџиосманових кућа.
- Те àra màdhe, њиве.
- Те Arident, муслиманско гробље.
- Те vòrret, њиве код гробља.
- Те vrtàqa, земљиште око једног вира на Морави. – *Me shku me plivát.*
- Те igralishhta, простор у центру села на ком је направљено савремено игралиште за мале спортове.
- Те kàtr lisa, пашњаци и шумарци.
- Те kisha, простор око српске православне цркве Свети Илија.
- Те króni, простор око извора.
- Те kùlla Letovicës, потес у атару села Летовица у којем су била имања Осларчана.
- Те maólla Erlive, в. маала.
- Tentár, воденица у делу села према Несалцу.
- Тентер, шума и пашњак.
- Те Sllatina, земљиште око речице Слатине.

Тодоров мајден, утрина, стеновити предео, на којем има и пашњака.

Тополч'ики, њиве.

Tresálla, њиве.

Тресало/Тресало, мекано, растресито и подводно земљиште. На једном делу тог потеза, на једној падини су некада били виноград, у којима ус сахрањени Срби које су Турци за време рата убили.

У дунар, шума у долини.

У кукe, в. Кукe.

У ливаде, в. ливада.

У Сејаце, део имања која сада припадају катастарски селу Сејаце.

Ћсин гроб^п, пољана поред пута за Лучане.

У Тентер, шума.

Ћши, њиве на потезу између Ослара и Несалца.

Фрл'и камен, узвишење, брдо покривено шумом и пашњацима. Терен је каменит. Становници села чувају предање да су на том месту мегдан делили Марко Краљевић и Бег Костадин. Прича се да је Бег Костадин одваљивао комаде стена и бацао их на Марка Краљевића који их је у лету пресецао сабљом.

Fusha, њиве.

Цепотине, њиве на потезу Рид.

Serotinë, обрадиво земљиште и трњаци.

Црвени брег, овај ороним смо чули само од информатора који говоре албанским језиком.

Чел'енкарци, кућа и окућница Накића.

Чешма, уређена старинска чесма са керамичким цевоводом у јужном делу села. – Селска чешма код школе.

Çeshma e motme, стара сеоска чесма у јужном делу села.

Shavrlig^k, њива.

Шиптарско гробље, в. Грб.

Шкрүњини, простор око кућа Стојановића.

ЛИТЕРАТУРА Барјактаревић Д. (1966). *Прешевско-бујановачка ѿворна зона*. Врањски гласник 2. Врање, стр. 173–215.

- Барјактаревић Д. (196). *Фонетске и морфолошке особине врањскога јовора*. Врањски гласник 1. Врање, стр. 33–58.
- Zajmi A. dhe tj. (1981). *Fjalor shqip – serbokroatisht*, Instituti albanologjik i Prishtinës, Prishtinë.
- Јашовић Г. (2014). *О јовору и именима Уљара код Пришћине*. Филозофски факултет Универзитета у Приштини, Косовска Митровица.
- Јашовић Г. (2011). *Топонимија села Уљара код Пришћине*. Универзитет у Приштини, Филозофски факултет, Косовска Митровица, стр. 13–24.
- Јашовић Г. (2010). *Неке особине јовора Уљара код Косова Поља*. Косовска Митровица : Универзитет у Приштини, Филозофски факултет, стр. 93–138.
- Костић К. (1922). *Наши нови градови на јују*, Београд.
- Павловић М. (1968). *Топонимија околине Врања*. Врањски гласник 4. Врање, стр. 303–333.
- Рајичић М. (1954). *Основно језіро државе Дејановића*, прилози нашој историјској географији, Историјски часопис 4. Београд.
- Речник 1925. *Речник места Краљевине Срба, Хрватша и Словенавца*, књига 1, Административна подела Краљевине СХС. Београд, стр. 60.
- Стаменковић С. (2002). *Географска енциклопедија-насеља Србије*, књига 2. Београд, стр. 258–277.
- Стојковић Ј. и др. (2007). *Бујановац (монографија)*. Бујановац, стр. 5–196.
- Трајковић Г. (1979). *Тако су их учили*, Врањски округ у НОБ-у. Београд.
- Трифуновски Ф. Ј. (1951). *Кумановско-ирешевска Црна Гора*. Београд.
- Трифуновски Ф. Ј. (1953–1954). *Бујановац*, антропогеографска истраживања. Гласник етнографског института САНУ, књига 2–3, Београд.
- Fetahaj J. dhe Bektashi A. (2007). *Nasalca, votër e arsimit*, Prishtinë.
- Škaljić A. (1973). *Turcizmi u srpskohrvatskom, hrvatskosrpskom jeziku*. Sarajevo: Izdavačko preduzeće Svjetlost.

GOLUB M. JASOVIĆ

UNIVERSITY OF PRIŠTINA WITH TEMPORARY HEAD-OFFICE
IN KOSOVSKA MITROVICA, FACULTY OF PHILOSOPHY

SUMMARY

SERBIAN AND ALBANIAN TOPONYMS
OF THE VILLAGE OSLARE NEAR BUJANOVAC

This paper deals with the toponymy of the Oslare village. Oslare is located just five kilometers south of Bujanovac. The settlement has been founded on the left bank of the Moravica River, that is, on the western side of the Belgrade – Skoplje highway and on the very border of Vranjsko Pomoravlje and Presevo Moravica.

The village residents are of Serbian and Albanian origins. Some of the Serbs are locals and some migrated to Oslare from Kosovsko Pomoravlje as well as from the nearby villages. Albanians migrated to Oslare from Albania and other areas. Among Albanian residents are also Serbs who took Islam. Most of them took the name Taci but there are other families as well.

The main concern of this paper is the recording of the Oslare toponymy. This is achieved through conversation with both Serbian and Albanian residents in both Serbian and Albanian languages. We have also analyzed semantics of the collected toponymes and their function in the everyday use. We tried to compare toponymes used by Serbs, who speak Serbian language (southmoravian dialect) and Albanians, both of those who are of Serbian origins and of those who migrated from Albania.

KEY WORDS: Oslare near Bujanovac, toponymy, Serbian language, Albanian language, lexicology and semantics.